

СОЦІОЛОГІЯ ВИБОРУ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Викладач: к.філос.н., доц. Ігор Олексійович Кудінов
Кафедра: соціології, 4-й корп. ЗНУ, ауд. 309 (3^й поверх)
E-mail: igorkudinov.pro@znu.edu.ua
Телефон: (095) 601-33-99 (мобільний), 228-75-58 (кафедра)
Facebook: <https://www.facebook.com/igorkudinov.pro>

Освітня програма, рівень вищої освіти		Філософія; Бакалавр				
Статус дисципліни		Нормативна				
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2020-2021 1 семестр	Рік навчання – 4	Тижні	12
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹		4	Лекційні заняття – 6 год. Практичні заняття – 4 год. Самостійна робота – 110 год.	
Вид контролю	<i>Icnum</i>					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9552			
Консультації:			щочетверга, 12.55-14.15 або за домовленістю чи ел. поштою			

ОПИС КУРСУ

Мета: формування концептуального підходу до теорії прийняття рішень як центральної складової частини організаційних процесів в управлінні.

Завдання:

- розглянути підходи до розуміння сутності процесу прийняття управлінських рішень;
- надати уявлення про особливості використання системного підходу в інформаційно-аналітичній діяльності організацій;
- розкрити зміст та особливості моделювання соціальних процесів;
- ознайомити з можливостями оптимізації інформаційно-аналітичної діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, бізнесових структур, громадських об'єднань засобами системної методології;
- ознайомити зі специфікою вирішення вузько-спеціальних задач управління інформаційно-технічними засобами та забезпеченням, що засновані на системному підході.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Внаслідок вивчення курсу слухачі повинні знати:

- специфіку становлення моделювання та роль моделювання в соціальних науках;
- типологію моделей та схему їх взаємозв'язку;
- класифікацію методів моделювання управлінських процесів;
- технологію побудови моделей прийняття рішень;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS). Детальна формула розрахунку – в рекомендаціях.

- методи діагностування, планування, прогнозування та евристики в процесі прийняття рішень;
  - форми відтворення процесу прийняття рішень у свідомості людини;
  - структуру теорії прийняття рішень та зв'язки між її складовими частинами;
  - технології багатокритеріального вибору альтернатив та оптимізації управлінських рішень;
  - методи прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику та контролю його виконання.
- Після завершення вивчення цього курсу слухачі повинні **вміти**:
- формувати та корегувати професійну культуру прийняття рішень;
  - виділяти причинно-наслідкові зв'язки в соціальних подіях;
  - складати каузальні карти соціальних подій та процесів;
  - аналізувати середовище, яке впливає на прийняття рішень;
  - централізувати або децентралізувати владні повноваження за допомогою управлінських рішень;
  - забезпечувати лідерські позиції у групі або середовищі;
  - ефективно користуватися набором традиційного та новітнього програмного забезпечення в рамках специфіки та завдань інформаційно-аналітичної діяльності;
  - визначати умови та напрями використання програмного забезпечення спеціального призначення для оптимізації виробничих, освітніх, комерційних, управлінських тощо процесів.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Основи стратегічного прогнозування політичних ситуацій та процесів : Навчальний посібник. — 2-ге видання [Воловик В. І., Лепський М. А., Гугнін Е. А., Кудінов І.О. та ін.]; за заг. ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2015. 464 с.

+ до кожного заняття рекомендуються додаткові джерела (див. Moodle).

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні завдання**:

- усне опитування і обговорення наукової і професійної літератури в галузі соціальних наук (статті, презентації, тези, монографії);
- короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні завдання**:

- реферування наукових статей з тематики управлінської діяльності;
- укладання анотацій до власних тез доповідей, статей і соціальних досліджень;
- презентація власних соціальних проектів;
- створення масиву даних за тематикою курсу з використанням спеціалізованого програмного забезпечення (MaxQDA, R).

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Теоретичний підсумковий контроль – 2 тести по 10 балів кожен (проводиться онлайн на платформі Moodle).

Підсумкове практичне завдання (фінальний проєкт) – підготовка і презентація соціального проєкту в спеціалізованому програмному забезпеченні (MaxQDA, R).

Вимоги до фінального проєкту: масиви даних мають відповідати структурі проєктної заяви, презентації мають бути підготовлені в Power Point, до 10 слайдів.

Критерії оцінювання фінального проєкту:

- 1) завдання виконано у повному обсязі, структура бази даних повністю відповідає проєктній заяві, наявна повна вибірка, презентація відповідає змісту проєкту, логічно ілюструє його – 20-15 балів;
- 2) завдання виконано частково, структура бази даних повністю відповідає проєктній заяві, наявна частина вибірки, презентація не відображає зміст проєкту в повному обсязі, частково ілюструє його – 14-8 балів;
- 3) завдання виконано з великою кількістю помилок, структура бази даних не відповідає проєктній заяві, вибірка відсутня, презентація або не відповідає змісту проєкту, або взагалі відсутня – 0-7 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 2	5%
	Вид практичного завдання: створення структури проєктної заяви	тиждень 3	10%
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: тестування	тиждень 4	5%
	Вид практичного завдання: розробити кошторис проєктної заяви	тиждень 5	10%
Змістовий модуль 3	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 7	5%
	Вид практичного завдання: розробити концепцію та план соціального проєкту	тиждень 8	10%
Змістовий модуль 4	Вид теоретичного завдання: тестування за опрацьованими темами соціальних проєктів	тиждень 9	5%
	Вид практичного завдання: написати чернетку проєктної заяви соціального проєкту	тиждень 10	10%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: тести (на Moodle)		тиждень 11	20%
Підсумкове практичне завдання: масив даних за темою соціального проєкту		тиждень 12	20%
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Семинар 1	Вибір соціальної ідеї	За допомогою онлайн-пошуку за ключовими словами знайти 4-5 досліджень за тематикою обраного соціального проекту. Опитування на парі.	5
Тиждень 2 Семинар 2			
Тиждень 3 Семинар 3		За допомогою онлайн-пошуку за ключовими словами знайти 4-5 досліджень за тематикою обраного соціального проекту. Опитування на парі.	10
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Семинар 4	Структура проектної заяви	За допомогою онлайн-пошуку за ключовими словами знайти додаткові 10-15 статей за тематикою обраного соціального проекту та помітити текст відповідними кодами. Тестування.	5
Тиждень 5 Семинар 5		Розробити структуру проектної заяви за темою соціального проекту (здати у форматі документу MS Word).	10
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6 Семинар 6	Кошторис проектної заяви	За допомогою онлайн-пошуку за ключовими словами знайти приклади кошторисів за тематикою обраного соціального проекту. Тестування.	5
Тиждень 7 Семинар 7			
Тиждень 8 Семинар 8		Розробити кошторис власної проектної заяви. Тестування.	10
Змістовий модуль 4			
Тиждень 9 Семинар 9	Особливості написання проектних заяв.	Тестування за кейсами неетичної поведінки соціальних активістів	5
Тиждень 10 Семинар 10	Етика проектного менеджера	Написати чернетку проектної заяви із кошторисом	10
Тиждень 11 Семинар 11	Підсумковий контроль (теоретичний і практичний)	Тестування за змістовими модулями. 2 тести на платформі Moodle	20
Тиждень 12 Семинар 12		Фінальний проект: масив даних проектної заяви за темою обраного соціального проекту, його публічна презентація	20
			100

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

- Загуменна В.В. «Адвокасі» без перешкод : про актуальну проблему сьогодення: потребу вільного та відкритого доступу до інформації. *День*. 2010. 12 серпня.

2. Загуменна В.В. Адвокасі бібліотек: поняття, сутність, мета, завдання. *Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність : проблеми науки, освіти, практики* : VI Міжнар. наук.-практич. конф., Київ, травень 2009 р. К. : ДАКККіМ, 2009. С. 77-80.
3. Загуменна В.В. Адвокаційна діяльність бібліотек – головні принципи та завдання / Загуменна В.В., Барабаш С.І. *Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики* : Зб. Матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 24-25 травня 2010 р. К., 2010. С. 110–112.
4. Патерсон С. Стратегія розробки ефективної компанії із захисту прав своїх інтересів. *Світ громадянського представництва*. 2003. №1. С. 16–20.

Інформаційні ресурси:

5. Word Expert : професійна робота з текстом [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://wordexpert.ru>.
6. Бібліотека соціологічної літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socioline.ru/lib>.
7. Електронна бібліотека BookFinder [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ua.bookfi.org>.
8. Організація часу: ефективність, успіх, розвиток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.improvement.ru>.
9. Планета Excel [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.planetaexcel.ru>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на максимальну практику використання англійської мови. Очікується, що і викладач, і студенти в аудиторії постійно послуговуватимуться англійською, не залежно від рівня володіння мовою. Будь ласка, беріть участь у обговоренні, навіть якщо соромитеся чи не впевнені у своїх знаннях!

Завдання мають бути виконані перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvcds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvufws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>